

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

Julenatt / Ottesang – Tirsdag 24. desember 2019/ Onsdag 25. desember 2019

Preiketekst: Matt. 1,18-25

Lesetekst I: Mika 5,1-4a

Lesetekst II: 1 Joh 1,1-4

Da det utenkelige ble virkelig

Hva ville du sagt dersom du skulle fortelle noen du hadde sett Jesus? Det er den første tanken som slår meg i dagens tekst. Engelen har fått et enormt viktig budskap å fortelle til Josef, en mann som befant seg i en vanskelig situasjon. Han hadde fått vite at forloveden sin ventet barn. Og ettersom han visste at han ikke kunne være faren, ønsket han å skille seg fra henne i stillhet. Det er tydelig at Josef elsket Maria, men det at hun ventet barn med en annen må ha vært en enorm påkjenning. Han kunne ikke være sammen med en som brøt den tillitten som et ekteskapelig forhold var avhengig av. De måtte skilles.

Josefs bekymring

Det er altså ganske mye som står på spill når engelen skal komme med budskapet om hvem dette barnet som Maria venter, er. Og jeg tror det er mye visdom å hente i hvordan engelen leverer dette budskapet til Josef. Det første han gjør er å snakke rett inn i Josefs store bekymring og sorg, «*Josef, Davids sønn! Vær ikke redd for å ta Maria hjem til deg som din kone. For barnet som er unnfanget i henne, er av Den hellige ånd*» (v.20b).

Engelen viser at han kjenner Josef. Ikke bare det at han tilhører Davids slekt, men også hva som er hans indre bekymring. Vi vet ikke hvor lang tid det tok før Maria fortalte noe til Josef, og vi vet ikke om det var kjent at Maria var gravid da engelen kom til Josef. Selv har jeg forestilt meg at Maria kom til Josef ganske raskt, og at engelen talte til Josef før det var kjent for andre at hun ventet barn. Det ville i tilfelle styrket tanken om at engelen virkelig kjente Josef sine tanker og bekymringer. Å tale så direkte inn i et menneskes fortvilelse, skjerper ørene til hvem som helst. Når så engelen ber Josef gjøre det motsatte av det han selv hadde tenkt, skjerpet det trolig sansene. Det var ikke så dumt, for engelen hadde nemlig et enda mer overveldende budskap å levere i fanget på Josef.

Det virkelig overraskende budskapet

Se for deg at du blir fortalt at den sønnen du snart skal få, skal være den som oppfylle de fortellingene, profetiene, løftene som er gitt til ditt folk gjennom flere tusen år. Hva skulle til for at du ikke reagerte med vantro og hånende latter, men derimot tok det seriøst?

Engelen gjør noe som Jesus og disiplene gjør gjennomgående i deres virke, de viser til det som hadde blitt skrevet ned i de jødiske skriftene. Han viser til det som en håpte og trodde at ville skje, at Gud skulle oppfylle de løftene han hadde gitt. Selv om mange ikke hadde forestilte seg at det skulle bli som det ble, og Josef tilhører nok definitivt den gruppen, så kjente de godt nok til skriftene til å kunne forstå hvem Jesus egentlig var.

Engelen viser til et av disse mange løftene. Han viser til Jessaja 7,14 hvor det står, «*Derfor skal Herren selv gi dere et tegn: Se, den unge jenta skal bli med barn og føde en sønn, og hun skal gi ham navnet Immanuel*». Jeg har lurt på hvorfor Josef kobler sin egen situasjon så raskt til dette verset, at han står rett opp og setter i gang forberedelsene til bryllup. Så langt har jeg slått meg til ro med at jeg ikke får vite det, men at det må ha vært noe med den henvisningen som fikk han til å forstå hva som var på ferde.

Josef må ha hatt messiasforventingene ganske langt fremme i pannebrasken. Kanskje tenkte han på Mika 5, der det står om en som hvor hans, «... *opphav er fra gammel tid, fra eldgamle dager*» (v.1b) og at det kommer en tid, «... *da hun som skal føde, har født*» han som har opphav fra eldgamle dager (v.2b).

Tenk å få den beskjeden! Jeg har virkelig latt meg undre over hvordan det må ha vært for Josef og Maria å holde Jesus, bli vekket på natta og bytte bleier på ham. Og samtidig ha i tankene at dette var ham som er fra eldgamle dager og som skulle være deres folkeslag sin Messias. Jeg vet ikke om de tvilte på det budskapet eller om en nesten fikk angst av å holde ham, men jeg er uansett ganske sikker på at det ikke kan ha helt fattet betydningen denne gutten skulle få for hele menneskeheten. Han skulle være den som kunne forsone Gud og alle mennesker, nettopp ved å oppfylle løftet om Jødernes Messias.

Julens budskap for alle

I juletider kjenner vi nok på et helt spekter av følelser. Det er en hektisk tid, som medfører mye godt og vondt på samme tid. Vi er mange som gleder oss til å feire jul, men vi er også mange som gruer oss. Noen har kanskje mistet noen de var glad i, og andre har enda ikke fått noen som er glad i dem. Andre strever kanskje med vanskelige relasjoner og andre motbakker. Både jula og livet oppleves forskjellig.

For Josef var budskapet om en sønn, noe vondt og sårt fordi han ikke var en del av det. Men da han forstod at denne gutten var en del av en gammel og stor plan, endret det seg dramatisk for Josef. Gutten ble noe mer enn en sønn, han skulle bli hans frelser. Ikke bare det, han skulle bli alle menneskers frelser.

Det synes jeg det er godt å tenke på. Uansett hvordan livet ser ut. Om det er fylt av glede eller sorg, så inviterer Jesus oss til en levende relasjon med ham og hele guddommen. Tenk at vi alltid skal få leve tett på Ham som har opphav fra gammel tid av og som alltid vil være der for oss. For meg er det det jula handler om. At Gud gjør seg selv sårbar som oss, og inviterer oss til å leve i relasjon med ham. Og selv om vi vil gjøre vondt mot ham eller sårer ham, så har han lovet å være trofast og å stå klar til å fortsette å bygge den relasjonen med oss – selv når vi som minst fortjener det. Det er en utenkelig virkelig, men likevel er det blitt virkelig.

Kristoffer Eknes

Historiker og Misjonsrådgiver
kristoffer@return2sender.no